

Olivatko He Oikeassa?

Kirj. Paukku

PARISENKYMMENTÄ vuotta sitten, kun useat meistä vanhemman polven ihmisistä saivat ensikerran kuulla työväen puhujia, tuntui se ihmeeltä silloin. Ihmeeltä se tuntui ensinnäkin siksi, että he uskalsivat puhua niin omituisen röyhkeällä tyylillä rikkaista ihmisistä, joista niihin aikoihin asti ei juuri kukaan ollut kuullut julkisesti sanottavan pahaa. Toiseksi siksi, kun niissä puheissa lausuttiin aina tuomio rikkaille senjohdosta, että he ryöstävät työläisten työn tulokset. Me olimme tottuneet näkemään, että rikkaille oli elintarpeita kyllä, jotavastoin meillä niistä oli ainainen puute ja juuri siksi nuo kohdat silloisista puheista meitä erinomaisesti miellyttivät ja me ne myös hyvin ymmärsimme.

Mutta kun he puhuivat siitä, että koko kapitalistinen järjestelmä lepää sellaisella pohjalla, että sen täytyy joskus kukistua ja sen tilalle nousta työläisten järjestelmä, jossa työläiset hallitsevat, niin se jo ensikuulemalta tuntui mahdottomalta. Meille oli käsittämätöntä miten halveksitut ja potkitut työläiset hallitsisivat maailmaa, jonka hallitsijoiksi me käsitimme vallesmannit, rovasit ja meitä lähinnä olevan manttaalipöson tai tehtaan patruunan. Kun meille puhuttiin kuinka kapitalistinen järjestelmä kaivaa omaa hautaansa siten, että pääomat keskittyvät yhä harvempiin käsiin ja työväenluokka aina vain kasvaa; kuinka keskiluokka pienenee ja häviää olemattomiin ja luokkataistelu työläisten ja kapitalistien välillä kärjistyy, kun näin puhuttiin, ei meidän silloinen maailmankatsomuksemme voinut tuota annosta yhdellä kertaa mitenkään meille selviittää. Nämä suuret kysymykset askartelivat meidän päissämme puheiden jälkeiset vuorokaudet, eikä selvitystä löytynyt mistään.

Ajat ovat kuluneet ja me aikojen muka-

na. Monet näistä asioista ovat jo silmiemme edessä tapahtuneetkin, monet ovat vielä ratkaisematta. Suuria muutoksia on tapahtunut asioiden kehittyessä, mutta suuresti olemme me itsekkin muuttuneet. Nämä asiat, joista silloin, sangen vähän ymmärsimme, ovat nyt paljon tutumpia, kun olemme kokemusten koulussa havainneet niiden oikean laadun. Mutta paljon

He puhuivat meille . . .

on vielä meillä näissä asioissa oppimistakin ja uutta oppimista kuljettaa kehitys jatkuvasti eteemme. Monet silloisina aikoina mukaamme lähteneistä työläisistä ovat yrittäneet kääntyä takaisin langettuaan epätoivoon näiden suurten kysymysten kanssa. Monet näistä työväenliikkeen aikaisemman teorian luontiin osallistuneista toimitsijoista ovat menneet mannan majoille, toiset kaatuneet suoraan taistelussa näiden ihanteiden puolesta, joista he meille puhuivat, kuten Suomen työväenliikkeen vanhemman polven toimitsijat. Suuri määrä näistä toimitsijoista on sortunut vankiloihin kaikissa maissa. Mutta asiat, joista he ovat työläisille puhuneet jatkavat kulussaansa sitä rataa, jota he niiden sanoivat kulkevan, kun me ensikertoja olimme heitä kuulemassa. Ja juuri sen vuoksi meidän kannattaa heitä vieläkin joskus muistella.

Osa Ennustuksista Toteutunut

MITÄ on jo tapahtunut niistä asioista, joita nämä aikaisemmat työväenmiehet meille puhuivat parikymmentä vuotta sitten ja mitä niistä on vielä tapahtumatta? Monelle työläiselle saattaa näyttää kuin koko silloinen juttu olisi ollut tuulen pieksemistä, koska kapitalistinen maailma nyt seisoo yhtä vankkana ja monissa suhteissa vankempanakin kuin silloin. Mutta, kuten sanottu, on todellisuudessa tapahtunut jo paljon niistä asioista, joista he silloin puhuivat.

Pääomien jättiläismäinen keskittyminen yhä harvempiin käsiin on vallankin viime vuosina ollut niin suurta, että monet eivät ole sitä jaksaneet edes seuratakaan. Pientuotannon häviäminen suuren tieltä ei ole ollut ainoa, mitä on tapahtunut, vaan suurten yhtymien liittyminen aina suuremmiksi ja suuremmiksi on käynyt tämän pienyhtiöiden häviämisen rinnalla, sillä suurten yhtymien tapahtuu pienten kustannuksella. Nyt jo puhutaan koko maailmaa käsittävistä trusteista saan monia tuotannon aloja hallitsevina. Pienliikkeiden häviäminen esimerkiksi Yhdysvalloissa on viime vuosina ollut siksi tuhoisaa, että jos sellaista jatkuu muutaman vuoden ei niistä ole ainoatakaan jällellä. Suuret yhtymät pakottavat heidät jättämään liikeuransa ja siirtymään joko osakkeenomistajiksi suuryhtymiin tai sitten palkkatyöläisiksi, kuten heistä suurin osa joutuu.

Pienviljelyksen häviäminen maanviljelysalalta on ollut yksi nykyisen suurpääoman kilpailun seurauksena. Pienviljelijän asema, joka aina on ollut ankaraa kamppailua elämästä, on nyt muuttunut kuolinkamppailuksi. Suurpääoman siirtyminen maanviljelyksen alalle harjoittamaan jättiläistuotantoa on painanut pienviljelijän sellaiseen tilaan, että hänen täytyisi palata takaisin isiemme aikaiseen talouteen, se on, valmistaa kaikki itse, mitä taloudessa tarvitsee, sillä tavaroiden vaihto pienissä erissä on käynyt aivan mahdottomaksi.

Mitä sitten on tapahtunut työväenluokkaan nähden, josta voisimme sanoa, että nämä aikaisemmat työväenpuhujat ovat olleet oikeassa? Kun he sanoivat, että tämä järjestelmä tulee kehittämään suuren työttömien armeijan, niin voisiko joku väittää, että siten ei jo ole tapahtunut? Se on toteutunut meidän pävinämme. Miljoonaiset työttömien armeijat ovat jokaisessa suuremmassa teollisuusmaassa. Työläisten elinehtoja koetetaan aina vain pienentää, vaikka trustien rikkauudet kas-

vavat niin huimasti, että niitä ei enää ehditä kunnolleen laskea. Edelleen. Jättiläismäiset työtaistelut ovat todenneet heidän ennustuksensa riistettyjen mahdollisuudesta kapitalismin kukistamiseen nähden. Muutamissa työn ja pääoman välisissä kamppailuissa on ollut vähällä mennä koko päälysrakennus nurin kapitalisteineen. Venäjän vallankumous oli yksi sellainen näyte, joka olikin enempi kuin ainoastaan todistus siitä, että työväestö tulee nousemaan hallitsijaksi joskus. Siellä työväestö ei ainoastaan kukistanut tsaarihallitusta, mutta hävitti samalla koko yksityisomistussuhteekin perin pohjin. Vaikka ne tosin kyllä on myöhemmin jouduttu ottamaan takaisin olosuhteiden pakosta, niin ei se muuta sen tosiasian laatu mitä työväestö pystyy tekemään kun se vaan tahtoo. Se samalla osoittaa miten heikko suurikin valtakunta voi olla, kun sille tulee pulma eteen ja miten sellaisen sattuessa vain työväestöllä on siihen sopiva rakennusohjelma. Se todistaa sen väitteen, että nykyajan työväestö on tärkein tekijä yhteiskunnassa ja sen vuoksi sille tulee kuulumaan uuden yhteiskunnan hallintakin.

Keskiluokka Ja Trustituminen

Käynnissä oleva suurtrustien välinen kilpailu koskee ensimmäiseksi tietysti kipeimmin työväenluokkaan, mutta armotta se runtelee myös keskiluokkaa, joka on pyrkinyt tekemään elämänsä tavarain jaossa kaikenlaisilla liikealoilla. Tässä runtelussa keskiluokka katoaa, mutta työväenluokka kasvaa, se tässä on yksi ero seurauksissa. Viikatemies on niittänyt pikkukaupoista noin puolet pois jokaisessa kaupungissa ja loppuja niittää jokainen päivä. Ja kun nämä pikkuliikkeet sulkevat ovensa, tapahtuu se ijäksi. Niitä on paljon hävinnyt ennenkin paniikkien aikana ja jonkun kaupungin tuotannollisen merkityksen loppumisen kautta, mutta ne ovat taas ajan parantuessa tai nousevaan kaupunkiin siirtyessään alkaneet uudestaan. Nykyinen häviäminen on viimeinen, sillä keskittynyt pääoma on sen määrännyt. Sen pyrkimys työväen riistämiseen jaon alalla on pienliikkeiden tuho. Eivät pienliikkeen harjoittajat ole suurkapitalistille hyödyksi, eikä sen rikkaus heistä lisääny, sillä vain työläisen työstä syntyy pääoman voitto. Maksamattoman työn saantihalussa hävittää se pikkuliikkeet perinpohjin ja asettaa omiin kauppoihinsa työläiset pienellä palkalla, kuten nähdään ketjukaupoista, joita on pystytetty jokaiseen paikkaan, jossa vain on senverran ihmisiä, että kauppa kannattaa. Tällöin yksityisten kaupat ovat

myös hävinneet, sillä mahdotontahan on heille seistä jättiläispääomia vastaan, joka kaupoissaan riistää tuhansia työläisiä.

Pienemmissä kaupungeissa, joissa kapitalistisen tuotannon nousukausina vallitsi vilkas liike-elämä, vallitsee nyt kuolon hiljaisuus. Niissä ei tehdä enää paljon mitään, tosin ihmiset vieläkin odottavat koska heidän kaupunkiinsa rakennetaan tehtaita, mutta sensijaan näkevät he entisiäkin hävitettävän. Ennen rakennettiin tehtaitakin mihin sattui, mutta nykyään ne keskitetään suurteollisuuskeskuksiin, sillä teollisuuksien omistuksen keskittymisen kanssa kulkee myös teollisuuksien keskittyminen. Pienkaupungit käyvät kuolikamppailua, kuten pienliikemiehetkin, tulevaisuutta ei niillä ole.

Näemme siis, että näillä aloilla on tapahtunut kohitys siten, kuin työväenmiehet meille parikymmentä vuotta sitten puhuivat, jolloin nämä ilmiöt vielä olivat vähäisiä, eikä kuten nyt, että näistä jo kaikkialla puhutaan.

Mitä Vielä On Toteuttamatta?

Vielä on tapahtumattakin jotakin, josta he meille puhuivat vuosikymmeniä sitten. Kapitalistinen järjestelmä, jonka he sanoivat tulevan kukistumaan, ei vielä ole kukistunut. Ja tämän olisivat työläiset suoneet tapahtuvan ensimmäiseksi, vaikka se heistä vähän mahdottomalta silloin tuntuikin. Mutta kapitalismi seisoo mahtavana ja orjuuttaa allensa yhä suurempia työväen laumoja. Mutta varmaa on sen häviö, kunhan ehtii vissiin määräänsä kehittyä. Pääoman laki on sellainen, että sen olemassaolon ehto on laajentuminen. Ja kun tämä laajeneminen alueellisesti rajoittuu, laajentaa se itseään siten, että yhdet trustit keskittävät käsiinsä enemmän pääomia. Ja kun omistus joutuu aivan muutamille, kuten se jo alkaa olla, niin silloin se joutuu katselemaan elämän ehtoja niin suurilta joukoilta, että sen vaellus eteenpäin tulee mahdottomaksi. Seurauksena on sen rappeutumis-kausi; se on saavuttanut vastakohtansa, kypsyyntä. Tällöin on aika muutokselle ja ne suuret joukot, joilta se on hävittänyt omaisuudet ja elämän ehdotkin, ovat niitä, jotka tämän muutoksen suorittavat.

Tämä ei ole mikään vapaaehtoinen eikä huvittelun vuoksi suoritettava asia, vaan pakollinen tehtävä, kuten nyt jo merkit selvästi viittaavat. Pakollinen joutilaisuus lisääntyy, työväestöltä häviää kaikki omaisuusmahdollisuus, joutuen se kaikesta vuokraa maksavaksi ja lopulta vaille elämän vält-

tämättömyyksiä. Nämä edellytykset kun vielä kehittyvät, on kapitalismi tullut mahdottomaksi. Niitä nyt luodaan kuumeisella kiireellä, kun omaisuuksia kääritään muutamille biljoneereille.

Ja vaikka kapitalistinen järjestelmä ei olekaan lopussa, on se jo suorittanut kaikki ne tärkeimmät tehtävät, jonka vuoksi se aikoinaan on ollut välttämätön syntymään ja vallitsemaan. Suurtuotannon tieltä se on raivannut kaikki esteet, koonnut ihmiset suuriin keskuksiin ja heidän elämänkontrollin keskittänyt harvoille. Näin sen tärkeimmät historialliset tehtävät ovat jo melkein suoritettut. Ainoaksi tärkeimmäksi tehtäväksi sille on enää jäänyt valtansa säilyttämisyritys uuden historiallisen voiman taholta, joka työväenluokasta sitä uhkaa, luokasta, jonka se on kasvattanut edukseen. Kapitalistisen järjestelmän nousuvaikheet eivät olleet aivan vähäiset, kun se lähti raivaamaan tieltänsä esteitä, mutta sen menestys oli mahdollinen siksi, että se edusti silloisen järjestelmän elementeistä tärkeintä osaa. Tällä hetkellä ei se enää sitä edusta. Vanhat esteet ovat tieltä raivatut, mutta uudet kehityksen mukana syntyneet ja kokonaan toisen luontoiset ovat nyt nousseet esiin. Vanhat esteet, joita se hävitti, olivat kehityksen tuomitsemia. Nyt pitäisi hävittää esteitä, jotka ovat kehityksen suosimia. Tämä on mahdotonta, ja siitä johtuen on kapitalistisen järjestelmän pääasiallisin tehtävä nykyään säilyttää valtansa nousevalta uudelta voimalta, joka työväenluokassa sitä uhkaa. Mutta tässäkin tehtävässä se nopeasti rappeutuu, sillä eihän mikään luokka pysty ainoastaan hallitsemaan, vaan on sen täytynyt ja täytyy olla tärkeästä merkityksestä myös tulevalle kehitykselle. Ja tämänlaisesta merkityksestä on ainoastaan työväenluokka, joka on yhteiskunnan rakenteen tärkein osa, sillä siis historian mukaan on mahdollisuus ja kyky nousta yhteiskunnan herraksi.

Monesta toverista näyttää se aika olevan liian kaukana, mutta varmaa on, että se on joskus lähelläkin että yksityisille omistuksille perustuva yhteiskunta häviää tai hävitetään kun se käy sopimattomaksi tyydyttämään ihmisen tarpeita, kuten se nyt jo alkaa olla ihmisten nääntyessä nälkään satumaisten rikkausten ja ruokavarastojen äärellä.

Tehtävämme Sama Kuin Ennenkin

Kehitys on tehnyt ympäristössämme paljon muutoksia, mutta meidän tehtävämme luokka-asiamme hyväksi ei ole muuttunut. Meidän täytyy vain työskennellä järjestymisen välttämättömyyden ja luokkatiedon hankinnan välttämättömyyden agitat-

sionin hyväksi. Kuvannollisesti puhuen ovat nämä ne kaksi tekijää, jotka muodostavat työväenliikkeen sydämen ja aivot. Tässä tehtävässä monet voivat väsyäkin, mutta se ei anna pienintäkään helpotusta niille, jotka tämän asian jo käsittävät. Meidän täytyy muistaa, että suurin osa työväenluokasta on luokkatietoihin nähden vielä siinä asemassa, jossa me olimme parisenkymmentä vuotta sitten, että melkein päätä huimaa kun kuulee puhuttavan luokkaliikkeestä, suur- ja pienkapitalisminista, pääomien keskittymisestä j. n. e. Edelleen on muistettava se, että emme esiinny tällä asteella olevalle työväestölle liian järkevästi niinkuin se olisi heidän oma syynsä, että eivät näitä kysymyksiä vielä ymmärrä. Agitatsiomme on pyrittävä vieläkin saamaan niin yksinkertaiseksi kuin mahdollista, että sitä olisi helppo käsittää. Käytännöllisesti on pyrittävä osoittamaan, että olemme sitä kuin sanomme, että järjestyneessä työväestössä on järjestymättömille oppimista ja että esitaisteijat, joskaan eivät ehkä omaa niin suuria teknil-

lisiä kykyjä kuin nykyinen polvi, ovat kuitenkin kokemusten uurtamina kelvolliset opettajiksi nuoremille.

Me jotka olemme olleet mukana työväen liikkeessä sen heikkoinakin hetkinä, voimme viljelijän tavoin katsella peltoa, joka alkaa valmistaa satoa; ei toimettona syrjästä katsojina, vaan toimelijaina ja toivorikkaina, että tehty kylvä karummassakin maassa kantaisi hedelmän. Aika on tullut, jolloin työväenliike lähtee kulkemaan viimeisiä kamppailujansa kohden, joutuen valmistautumaan sadon korjuuseen. Yhteinen ajatus tästä asiasta alkaa tästälähtien kehittyä nopeammin kuin tähänasti. Työväestö kansainvälisesti ojentelee kättänsä jo joka puolelle. Sen yhteistoiminta tovereidensa aineellisessakin avustuksessa edistyy. Me emme suinkaan halua jäädä pois tästä joukosta pienten vastustemme takia, vaan seuraamme mukana ja teemme mitä meidän osallemme kuuluu. Varmasti työmme kantaa hedelmän.

Tähänastiset luokkataistelut Amerikassa ovat aina taistellut vähemmistöjen etujen puolesta, mutta tuo vähemmistö on aina — Vallankumouksessa, Perustuslain laadinnassa ja Sisällissodassa, Uudestijärjestymisessä — edustanut yhteiskunnallisen edistyksen voimia. Sen vuoksi ovat nuo eri vähemmistöt olleet lujia ja yhtenäisiä ja ovat saavuttaneet työläisten kannatuksen. Nykyään edustaa työväenluokka yhteiskunnallista edistystä käsittäen kaiken mikä on tärkeintä teollisuus-elämässämme... Työläiset ovat suorittaneet taistelun kaikissa sodissa ja nyt täytyy heidän taistella omasta puolestaan; ja päivittäin kuin entisissä taisteluissa se luokka joka edusti yhteiskunnallista edistystä, oli vähemmistönä ja oli riippuvainen työväestön kannatuksesta taistelussaan, on työväenluokka nyt valtavana enemmistönä ja tarvitsee sen vain tehdä historialliset tosiasiat selväksi luokkansa jäsenille ollakseen varma voitostaan.

—A. M. Simons.